

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Klinikinė pediatrija 10 kreditų (265 val.)	Medicina (06 B) Pediatrija (B 660)	Medicinos	Vaikų ligų klinika
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	-	Seminarai	1 kreditas (27 val.)
Konsultacijos	1 kreditas (27 val.)	Individualus darbas	8 kreditai (211 val.)

Dalyko anotacija:

Tikslas -studijuojama sveiko vaiko auginimo medicininė priežiūra, vaikų ligų, traumų, įgimtų anomalijų priežastys, klinika, diagnostika, diferencinėdiagnostika, gydymas, profilaktika.

Tematika.

Naujagimių tranzityvios būklės ir ligos.Neišnešiotų ir pernešiotų naujagimių organizmo ypatumai ir ligos. Natūralus maitinimas. Žindymo privalumai ir įtaka kūdikio sveikatai. Neišnešiotų naujagimių maitinimo ypatybės. Motinos pieno praturtinimas. Adaptuoti ir gydomieji naujagimių maitinimo mišiniai. Naujagimių terapija.

Vaikų kvėpavimo organų ligos. Išorinio kvėpavimo funkcijos tyrimas ir jo įvertinimas. Kvėpavimonepakankamumas ir jo įvertinimas. Viršutinių kvėpavimo takų obstrukcijos diferencinė diagnostika irgydymas (stenozuojantis laringitas, epiglotitas, bakterinis tracheitas). Apatinių kvėpavimo takųobstrukcijos diferencinė diagnostika ir gydymas (bronchiolitas, obstrukcinis bronchitas, bronchų astma).Viršutinių kvėpavimo takų infekcijų diferencinė diagnostika ir gydymas (rinitas, sinusitas, faringitas,tonzilitas). Apatinių kvėpavimo takų infekcijų diferencinė diagnostika ir gydymas (bronchitas, plaučiųuždegimas). Lėtinių pūlingų kvėpavimo ligų diferencinė diagnostika ir gydymas (cistinė fibrozė,bronchektazinė liga). Vaikų lėtinis kosulys.

Vaikų virškinamojo trakto ligos. Burnos ertmės ligos. Stemplės ligos. Gastroezofaginio reflukso liga.Skrandžio ligos. Funkciniai virškinamojo trakto sutrikimai. Vidurių užkietėjimas. Tulžies pūslės, tulžieslatakų ir kepenų ligos. Kasos ligos. Kraujavimas iš virškinamojo trakto. Portinė hipertenzija.Malabsorbcijos sindromas. Celiakija. Maisto alergija. Nespecifinis opinis kolitas. Krono liga. Viduriųužkietėjimas. Anoreksija. Vaikų vėmimo diferencinė diagnostika. Vaikų pilvo skausmo diferencinėdiagnostika.

Vaikų širdies ir kraujagyslių sistemos ligos. Įgimtos ir įgytos širdies ydos. Miokardo ir perikardo ligos.Infekcinis endokarditas. Širdies ritmo ir laidumo sutrikimai. Širdies veiklos nepakankamumas. Arterinėhipertenzija. Ortostatinė hipotenzija. Kardiogeninė sinkopė. Naujagimių kardiologinė patologija.

Vaikų sąnarių ir sisteminės jungiamojo audinio ligos. Juveniliniai idiopatiniai artritai. Reaktyviejartritai. Sisteminė raudonoji vilkligė. Jaunatvinis dermatomiozitas. Skleroderma. Vaskulitai.

Vaikų kraujo ligos. Vaikų periferinio kraujo struktūra ir pokyčiai augant. Anemijos. Lėtiniaimieloproliferaciniai sutrikimai ir mielodisplazijos. Hemoblastozės. Trombocitų patologija.Koaguliopatijos. Limfadenopatija ir splenomegalija.

Vaikų inkstų ligos. Vaikų nefrologiniai sindromai. Šlapimo organų infekcija. Įgytos

glomerulų ligos. Inkstus pažeidžiančios sisteminės ligos. Tubulointerstininis nefritas. Toksinės ir medikamentinės nefropatijos. Paveldimos nefropatijos. Tubulopatijos. Šlapimo organų anomalijos. Inkstinė hipertenzija. Ūminis inkstų nepakankamumas. Lėtinis inkstų nepakankamumas. Hemolizinis-ureminis sindromas. Šlapinimosi sutrikimai.

Vaikų endokrininės ir medžiagų apykaitos ligos. Endokrininių ligų pagrindiniai klinikiniai sindromai. Vaikų augimo sutrikimas. Vaikų lytinio vystymosi sutrikimas. Kaulinės masės vystymasis ir sutrikimai. Osteoporozė. Osteomaliacija. Rachitas. Nutukimas. Hipotrofija. Vaikų cukrinis diabetas. Paveldimos medžiagų apykaitos ligos. Pagrindiniai įgimtų medžiagų apykaitos defektų klinikiniai sindromai. Metabolinė dekomensacija interkurentinių ligų, operacijų, badavimo, streso metu. Rejė sindromas. Paveldimos jungiamojo audinio ligos.

Vaikų infekcinės ligos. Vaikų imuniteto ypatumai. Vaikų užkrečiamųjų ligų epidemiologijos ypatumai. Adenovirusinė infekcija. Gripas. *Haemophilus influenzae-B* infekcija. Difterija. Herpes infekcija. Enterovirusinė infekcija. Poliomielitas. Kokliušas. Parakokliušas. Infekcinė mononukleozė. Meningokokinė infekcija. Pūlingi meningitai. Virusiniai meningitai. Parotitinė infekcija. Tymai. Raudonukė. Vėjaraupiai. Skarlatina. Žarnyno infekcijos. Virusiniai hepatitai. Vaikų tuberkuliozė. Vaikų ŽIV infekcija. Profilaktiniai skiepėjimai.

Rekomenduojama literatūra:

1. Vaikų ligos. I tomas: Vaikų ligų propedeutika, naujagimio ligos, paveldimosios ligos / parengtavadovaujant A.Raugalei [autorių kolektyvas: A.Raugalė ... [et al.]. – Vilnius: Gamta, 2000. – 638 p.
2. Vaikų ligos. II tomas: Kvė pavimo organų ligos, virškinamojo trakto ligos, širdies ligos, reumatinė sligos ir vaskulitai / parengta vadovaujant A.Raugalei [autorių kolektyvas: A.Raugalė ... [et al.]. -Vilnius: Gamta, 2003. – 632 p.
3. Vaikų ligos. III tomas: Inkstų ligos, kraujo ligos, endokrininė s ligos, nervų ligos / parengtavadovaujant A.Raugalei [autorių kolektyvas: A.Raugalė ... [et al.]. – Vilniaus universiteto leidykla, 2004. – 648 p.
4. Vaikų ligos. IV tomas: Infekcinė s ligos, imunodeficito būklė s, reanimacija ir intensyvioji terapija, vaikų elgesio ir psichikos sutrikimai / parengta vadovaujant A.Raugalei [autorių kolektyvas: A.Raugalė ... [et al.]. – Vilniaus universiteto leidykla, 2005. – 712 p.
5. Vaikų ligos. V tomas: Vaikų chirurgija, vaikų traumatologija ir ortopedija, nelaimingi atsitikimai ir intensyvioji terapija / parengta vadovaujant A.Raugalei [autorių kolektyvas: A.Raugalė ... [et al.]. – Vilniaus universiteto leidykla, 2007. – 818 p.
6. Raugalė A. Klinikinė pediatrijos farmakologija ir farmakoterapija. – Vilniaus universiteto leidykla, 2008. – 864 p.
7. Usonis V. Vakcinosis ir skiepėjimas. – Vilnius: Homo liber, 2010. – 326 p.
8. Pediatrijos praktikos vadovas. Antroji laida, UAB „Baltijos idėjų grupė“ ir partneriai, 2015
9. Nelson Textbook of Pediatrics, twentieth edition. 2016 by Elsevier, Inc.
10. http://www.who.int/topics/child_health/en/
11. <https://www.aap.org/en-us/professional-resources/Pages/Professional-Resources.aspx>

Konsultuojantys dėstytojai ir jų publikacijos:

1. **Vytautas Usonis (prof. habil.dr.):**

1. **Usonis, V.**, et al., Rubella revisited: Where are we on the road to disease elimination in Central Europe? *Vaccine*, 2011. **29**(49): p. 9141-9147. IF=3,766
2. Prymula, R., ... **Usonis V.** et al., Paediatric pneumococcal disease in Central Europe. *European Journal of Clinical Microbiology & Infectious Diseases*, 2011. **30**(11): p. 1311-1320. IF=2,859
3. Kollaritsch, H., ... **Usonis V.** et al., The current perspective on tick-borne encephalitis awareness and prevention in six Central and Eastern European countries: Report from a meeting of experts convened to discuss TBE in their region. *Vaccine*, 2011. **29**(28): p. 4556-4564. IF=3,766
4. Iturriza-Gomara M, ... **Usonis V.** et al: Rotavirus genotypes co-circulating in Europe between 2006 and 2009 as determined by EuroRotaNet, a pan-European collaborative strain surveillance network. *Epidemiology and Infection* 2011, **139**(6):895-909. IF=2,843
5. Esposito, S., ... **Usonis V.** et al., Do We Know When, What and For How Long to Treat?: Antibiotic Therapy for Pediatric Community-acquired Pneumonia. *The Pediatric Infectious Disease Journal*, 2012. **31**(6): p. e78-e85 10.1097/INF.0b013e318255dc5b. IF=3,569
6. Daleno, C., ... **Usonis V.** et al., Novel human enterovirus C infection in child with community-acquired pneumonia [letter]. *Emerg Infect Dis*, 2012. **18**(11): p. 1913-1915. IF=7,327
7. Daleno, C., ... **Usonis V.** et al., Complete Genome Sequence of a Novel Human Enterovirus C (HEV-C117) Identified in a Child with Community-Acquired Pneumonia. *Journal of Virology*, 2012. **86**(19): p. 10888-10889. IF=4,648
8. Chlibek, R., ... **Usonis V.** et al., Adult vaccination in 11 Central European countries – Calendars are not just for children. *Vaccine*, 2012. **30**(9): p. 1529-1540. IF=3,492
9. **Usonis V.**, Ivaskeviciene I, Desselberger U, Rodrigo C: The unpredictable diversity of co-circulating rotavirus types in Europe and the possible impact of universal mass vaccination programmes on rotavirus genotype incidence. *Vaccine* 2012, **30**(31):4596-4605. IF=3,492
10. Bonanni P, Gershon A, Gershon M, Kulcsár A, Papaevangelou V, Rentier B, Sadzot-Delvaux C, **Usonis V.**, Vesikari T, Weil-Olivier C et al: Primary Versus Secondary Failure After Varicella Vaccination: Implications for Interval Between 2 Doses. *The Pediatric Infectious Disease Journal* 2013, **32**(7):e305-e313. IF - 3,135
11. Zavadská, D., ... **Usonis V.** et al., Recommendations for tick-borne encephalitis vaccination from the Central European Vaccination Awareness Group (CEVAG). *Human Vaccines & Immunotherapeutics*, 2013. **9**(2): p. 362-374. IF=2,131
12. Piralla, A., ... **Usonis V.** et al., Genome Characterisation of Enteroviruses 117 and 118: A New Group within Human Enterovirus Species C. *Plos One*, 2013. **8**(4). IF=3,534
13. Mészner, Z., ... **Usonis V.** et al., Rotavirus Vaccination in Central Europe. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition*, 2013. **56**(6): p. 586-596 10.1097/MPG.0b013e31828dc35d. IF=2,873
14. Richer D, Anca I, Andre FE, Bakir M, Chlibek R, Čížman M, Mangarov A, Meszner Z, Pokorn M, Prymula R ... **Usonis V.** ... et al: Immunization of high-risk paediatric populations: Central European Vaccination Awareness

	<p>Group (CEVAG) recommendations. Expert Review of Vaccines 2014; DOI 10.1586/14760584.2014.897615. IF- 4,217</p> <p>15. Lutsar I, ... Usonis V. et al: Current management of late onset neonatal bacterial sepsis in five European countries. European Journal of Pediatrics 2014, 173(8):997-1004. IF=1,983</p> <p>16. Prymula R, Bergsaker MR, Esposito S, Gothefors L, Man S, Snegova N, Štefkovičová M, Usonis V. Wysocki J, Douha M et al: Protection against varicella with two doses of combined measles-mumps-rubella-varicella vaccine versus one dose of monovalent varicella vaccine: a multicentre, observer-blind, randomised, controlled trial. The Lancet 2014. IF – 39,207</p> <p>17. Usonis V. Stacevičienė I, Petraitiene S, Vaičiūnienė D, Alasevičius T, Kirslienė J: Streptococcus pneumoniae nasopharyngeal colonisation in children aged under six years with acute respiratory tract infection in Lithuania, February 2012 to March 2013. Eurosurveillance 2015, 20(13):34-41. IF=4,659.</p> <p>18. Vesikari, T., ... Usonis V., et al., European Society for Paediatric Infectious Diseases Consensus Recommendations for Rotavirus Vaccination in Europe. Update 2014. The Pediatric Infectious Disease Journal, 2015. 34(6): p. 635–643.</p> <p>19. Vesikari T, Van Damme P, Giaquinto C, Dagan R, Guarino A, Szajewska H, Usonis V. European Society for Paediatric Infectious Diseases Consensus Recommendations for Rotavirus Vaccination in Europe. Update 2014. The Pediatric Infectious Disease Journal 2015, Publish Ahead of Print. IF=3,135</p> <p>20. Usonis, V., et al., Incidence of acute otitis media in children below 6 years of age seen in medical practices in five East European countries. BMC Pediatrics, 2016. 16(1): p. 108.</p> <p>21. Usonis, V., et al., Comparison between diagnosis and treatment of community-acquired pneumonia in children in various medical centres across Europe with the United States, United Kingdom and the World Health Organization guidelines. Pneumonia, 2016. 8(1): p. 1-10.</p> <p>22. Stacevičienė, I., ... Usonis V., et al., Antibiotic resistance of Streptococcus pneumoniae, isolated from nasopharynx of preschool children with acute respiratory tract infection in Lithuania. BMC Infectious Diseases, 2016. 16(1): p. 1-8.</p> <p>23. Spyridis, N., ... Usonis V., et al., Variation in paediatric hospital antibiotic guidelines in Europe. Archives of Disease in Childhood, 2016. 101(1): p. 72-76.</p> <p>24. Selvestravičius, R., ... Usonis V., et al., Sternal osteomyelitis after bacillus Calmette-Guérin vaccination. Pediatric Reports, 2016. 8(3).</p> <p>25. Heininger U, A.P., Chlibek R, Kristufkova Z, Kutsar K, Mangarov A, Zsófia Mészner, Aneta Nitsch-Osuch, Vladimir Petrović, Roman Prymula, Vytautas Usonis, Dace Zavadzka, Comparative Epidemiologic Characteristics of Pertussis in 10 Central and Eastern European Countries, 2000-2013. PLoS ONE, 2016. 11(6): p. e0155949.</p>
2.	<p>Arūnas Valiulis (prof. habil.dr.):</p> <p>1. Definition, assessment and treatment of wheezing disorders in preschool children: an evidence-based approach // European Respiratory Journal, Impact factor 5.349, www.erj.ersjournals.com – 2008; 32 (4): 1096–1100 (co-authors: Brand P.L.P., Baraldi E., Bisgaard H. et al.)</p> <p>2. Salmeterol / fluticasone propionate vs double dose fluticasone propionate on lung function and asthma control in children // Pediatric Allergy and Immunology</p>

- Immunology, ISI Impact factor 2.723, www.blackwell.synergy.com – 2009; 20 (8): 763–71. (*co-authors*: de Blic J., Ogorodova L., Klink R., Hofman J, Bennedbaek O., Anderton S., Attali V., Desfougeres J.-L., Poterre M.)
3. CD4⁺CD25^{high}Treg cells in peripheral blood during remission and exacerbation of allergic asthma in children // *Acta Paediatrica*, ISI Impact factor 1.788 published first online March 24, 2011, <http://www.actapaediatrica.com> 2011; 100 (7): 1006–10. (*co-authors*: Pumputienė I, Ėmužytė R, Siaurys A, Tamošiūnas V)
 4. The importance of rare diseases: from the gene to society // *Archives of Diseases in Childhood*, ISI Impact factor 2.616. – 2011; 96 (90): 791–9. (*co-authors*: Dodge JA, Chigladze T, Donadieu J, Grossman Z, Ramos Serlicorni A, Siderius L, Stefanidis CJ, Tasic V, Wierzba J)
 5. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA): Achievements in 10 years and future needs // *Journal of Allergy and Clinical Immunology*, ISI Impact factor 11.003, 2012; 130 (5): 1049–62; published first online October 8, 2012 DOI:10.1016/j.jaci.2012.07.053 (*co-authors*: Bousquet J, Schünemann H, Samolinski B, Demoly P, Baena-Cagnani CE, et al.)
 6. Relevance of nasal potential difference in diagnosis of cystic fibrosis among children // *Medicina*, ISI Impact factor 0.534 – 2013; 49 (4): 185–90. (*co-authors*: Skurvydienė I, Misevičienė V, Kasnauskienė J, Vaidelienė L, Utkus A)
 7. Classification and pharmacological treatment of preschool wheezing: changes since 2008 // *European Respiratory Journal*, ISI Impact factor 6.355 – 2014; 43 (4): 1172–77; ERJ-01999-2013.R1. E-published ahead of print February 2, 2014, DOI: 10.1183/09031936.00199913 (*co-authors*: Brand P, Caudri D, Eber E, Gaillard EA, Garcia-Marcos L, Hedlin G, Henderson J, Kuehni C, Merkus PFJM, Pedersen S, Wennergren G, Bush A)
 8. Integrated Care Pathways for Airway Diseases (AIRWAYS-ICPs). European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing, Action Plan B Mechanisms of the Development of Allergy (MeDALL, WP7), GARD (Global Alliance against Chronic Respiratory Diseases, WHO) research demonstration project // *European Respiratory Journal*, ISI Impact factor 6.355 – 2014; 43 (2): 304–23; ERJ-01999-2013.R1. E-publication ahead of print December 10, 2013, DOI: 10.1183/09031936.00014614 (*co-authors*: Bousquet J, Addis A, Agache A, Agusti A, et al.)
 9. Improving paediatric care in the community // *Lancet*, ISI Impact factor 45.217 – 2015; 385 (9977): 1505. (*co-authors*: Stiris T, del Torso S, Mercier J-C, Barak S, Wettergren B, Ross-Russell R, **Valiulis A**, Hadjipanayis A, for the European Academy of Paediatrics)
 10. MACVIA-ARIA Sentinel Network for allergic rhinitis (MACVIA rhinitis): The new generation guideline implementation // *Allergy*, ISI Impact factor 6.028 – 2015; 70 (11): 1372–92. DOI: 10.1111/all.12686 June 4, 2015 (*co-authors*: Bousquet J, Schunemann HJ, Fonseca J, Samolinski B, Bachert C, Canonica GW, Casale T, Demoly P, Hellings P, **Valiulis A**, Wickman M, et al.)
 11. Human papillomavirus vaccination crisis in Japan // *Journal of Paediatrics and Child Health*, ISI Impact factor 1.151 – 2015; 51 (12): 1146–47. DOI: 10.1111/jpc.13020 Dec 3, 2015 (*co-authors*: Dornbusch HJ, Stiris T, del Torso S, Ross-Russell R, Završnik J, Wettergren B, Mercier J-C, Hadjipanayis A)
 12. Factors associated with quality of life in children with asthma living in Scotland // *Pediatric Pulmonology*, ISI Impact factor 2.704 – 2016; 51 (5): 484–90. DOI: 10.1002/ppul.23359 Dec 15, 2015 (*co-authors*: Taminskienė M, Mukhopadhyay S, Palmer C, Mehta A, Ayres J, **Valiulis A**, Turner S)

13. A model for active and healthy ageing with a rare genetic disease: cystic fibrosis // *European Respiratory Journal*, ISI Impact factor 7.636 – 2016; 47 (3): 714-19. DOI: 10.1183/13993003.01237 (co-authors: Chiron R, Caimi D, **Valiulis A**, Durieu I, Tejedor P, Le Cam Y, Boudes M, Jonquet Strandberg T, Michel JP, de Manuel Keenoy E, Demoly P, Mercier J, Bourret Bousquet J; MACVIA-LR European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing Reference Site)
14. AIRWAYS ICPs (European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing) From Concept to Implementation // *European Respiratory Journal*, ISI Impact factor 7.636. – 2016; 47 (4): 1028-33. DOI: 10.1183/13993003.01856-2015 (co-authors: Bousquet J, Barbara C, Bateman E, Bel E, Bewick M, Chavannes N, Cruz AA, Haahtela T, Hellings P, Khaltbayeva N, LodrupCarlsen K, Muraro A, Robalo-Cordeiro C, Rosado-Pinto J, Samolinski B, Strandberg T, **Valiulis A**, Yorgancioglu A, Zuberbier T, AIRWAYS ICP working group)
15. MACVIA Clinical Decision Algorithm in Allergic Rhinitis in Adolescents and Adults // *Journal Allergy Clinical Immunology*, ISI Impact factor 12.485 – 2016; 138 (2): 367-74. DOI: S0091-6749(16)30148-8. DOI: 10.1016/j.jaci.2016.03.025. (co-authors: Bousquet J, Schunemann H, Bachert C, Bedbrook A, Bergmann KC, Brożek J, Calderon M, Canonica GW, Dahl R, Demoly P, Fokkens WJ, Fonseca J, Hellings P, Keil T, Kuna P, LodrupCarlsen K, Meltzer EI, Mullol J, Papadopoulos N, Passalacqua G, Ryan R, Samolinski B, Scadding GS, **Valiulis A**, et al.)
16. Building Bridges for Innovation in Ageing: Synergies Between Action Groups of the EIP on AHA // *J Nutr Health Aging*, ISI Impact factor 2.996, *accepted for publication on April 12, 2016* (co-authors: Bousquet J, Bewick M, Cano E, Eklund P, Fico G, Goswami N, Guldemond NA, Henderson D, Hinkema MJ, et al.)
17. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA) – 2016 Revision // *Journal Allergy Clinical Immunology*, ISI Impact factor 12.485 – 2016 *submitted* submitted on Oct 3, 2016 (co-authors: Brożek JL, Bousquet J, Agache A, Agarwal A, (...), **Valiulis A**, Valovirta E, Ventresca M, Wallace D, Waserman S, Wickman M, Wiercioch W, Yepes-Nuñez JJ, Zhang L, Zhang Y, Zidarni M, Zuberbier T, Schünemann HJ)

Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos krypties mokslų doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618).

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas Prof. (HP) dr. Algirdas Utkus: